

TEE TILAA DIALOGILLE

Kasvattajan muistilista kulttuuri- ja katsomustietoiseen tilaan

TUNNISTA LÄHTÖ- KOHDAT

- Mistä näkökulmasta aihe on valittu?
- Miksi ja kenelle aihe saattaa olla tärkeä?
- Muodostuuko painetta edustaa oman näkökulman sijasta oletettua viiteryhmää?
- Kohtaanko itseni ja muut myötätunnolla?

ASETA RAJAT

- Sanoita yhdessä sovitut ohjeet kunnioittavalle keskustelulle.
- Ohjeilla kannustetaan osallistujia osoittamaan kunnioitusta toisiinsa ja siihen, että pidämme keskenämme erilaisia asioita elämässä ja maailmassa merkitykselläänä.

TEE TILAA

- Tue moninäkökulmaisuutta.
- Mukaan mahtuu monenlaisia tarpeita ja tapoja osallistua.
- Dialogia syntyy, kun kaikilla on mahdollisuus osallistua.

KUUNTELE AKTIIVISESTI

- Havainnointi, empaattisuus ja tarkentavat kysymykset toimivat paremmin kuin oletukset, arvostelu ja kokemusten vertailu.

PÄÄTTELE LANGAT

- Miten ymmärryksemme lisääntyi?
- Mistä aiheesta voisimme jatkaa?
- Tuliko esille uusia ongelmia tai ristiriitoja?
- Onko aika käsitellä aiheita myös muulla tavalla?

**TOLE
RAKENTAMAAN
DIALOGITAITOISTA
MAAILMAA**

TEE TILAA DIALOGILLE

Kasvattajan muistilista kulttuuri- ja katsomustietoiseen tilaan

TUNNISTA LÄHTÖKOHDAT

Dialogi tapahtuu lasten ja nuorten kasvuympäristössä. Dialogilla voidaan toisalta myös vaikuttaa ryhmän ja ympäristön sosiaaliseen dynamiikkaan.

ASETA RAJAT

Kaikilla on oikeus omaan näkökulmaan ja mielipiteeseen. Niiden ilmaisutavoille on kuitenkin yhteisiä sääntöjä, ohjeita ja periaatteita. Vahingolliseen ja syrjivään kielenkäyttöön ja vihapuheeseen puututaan aina. Malliohjeita löydät esimerkiksi Rauhankasvatusinstituutin sivuilta.

TEE TILAA

Mielekäs osallistumistapa saattaa löytyä pienryhmissä, anonymisti tai esimerkiksi taiteen kautta. Kaikkea ei myöskään tarvitse jakaa muiden kanssa. Dialogi perustuu vapaaehtoisuuteen, ja osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen on joskus lopputulosta tärkeämpää.

KUUNTELE AKTIIVISESTI

Samalle asialle voi löytyä monta tulkintaa ja merkitystä. Löytyisikö osallistujilta vielä uusia näkökulmia aiheeseen? Se mikä on itsestään selvää jollekulle, on erilaista ja uutta toiselle. Muista ja muistuta, että kukin näkee maailman itsensä ja kokemustensa kautta.

PÄÄTTELE LANGAT

Dialogin osallistuja pyrkii lisäämään ymmärrystään. Dialogin päätepisteen ei tarvitse olla yksimielisyys. Ratkaisua ei aina löydy. Dialogissa voi kuitenkin löytää esimerkiksi ideoita yhteiselle toiminnalle tai jatkokeskusteluun.

Dialogi voi joskus päättyä myös uuden haasteen eteen. Konfliktitilanteita voi olla tarpeen lähestyä myös yksilöllisesti dialogin ulkopuolella. Tärkeintä on, että mahdollisesti vahingolliseen käytökseen ja vihan osoitukseen puututaan aina.

**TOLE
RAKENTAMAAN
DIALOGITAITOISTA
MAAILMAA**